

Nätkatalog från

Antikvariat Werner Stensgård

Dueller

4 : 2016

Dueller har av myndigheter alltid setts som ett gissel. Adelsmän och officerare som skall visa sig på styva linan, blir skadade och i värsta fall dödade. Det innebär en förlust av manskap. Från Kungl. Maj:ts sida försökte man kuva företeelsen med förbud och hot om hårda straff. Sveriges första duellplakat från 1662 följer i stort det förbud som katolska kyrkan eftersträvade redan hundra år tidigare. Därifrån kom idén om att den som dog i en duell inte skulle få rätt till kyrklig begravning. Så det var mycket som stod på spel. Bestämmelser om förbud mot dueller fanns ännu i en kunglig förordning av 1861 som gällde fram till 1965.

Antikvariat Werner Stensgård
Gyllenhjelmsgatan 13 c
645 30 Strängnäs

Telefon: 0152 - 41 000
Hemsida: www.wernerstensgard.se
E-post: info@wernerstensgard.se

Första svenska duellplakatet.

I. Kongl. may.tz Placat och Förbudh, angående allahanda Dueller, och otwungne Slagzmåhl. Stockholm, Henrich Keyser, 1662. Tagen ur band. 8 sidor. Några små revor i marginalen. Tre olika handskrivna pagineringar i övre hörn. Några äldre anteckningar i marginalerna. 2 500 kr

Första svenska plakatet som förbjuder dueller. Den som trots förbudet dristade sig att duellera kunde få böter eller bli utvisad, och den som dog i duell fick inte "niuta några Christelige och uthi Wärt kiära Fädernes Land öflige och lofflige begraffnings ceremonier, uthan läggias i Jorden såsom en Misdådare och Illgierningsman".

Förnyelse av duellplakatet med strängare straff.

2. Kongl. May:tz Stränge och Alfwarlige Förbudh Angående Dueller och Slagzmål, Sampt och Förordningh öfwer den Reparation och förnöyelse som den Beskymfade hafwer at vndfå. Stockholm, Niclas Wankijf, 1682. Tagen ur band. 14 sidor. Handskriven paginering i övre hörn. 1 200 kr

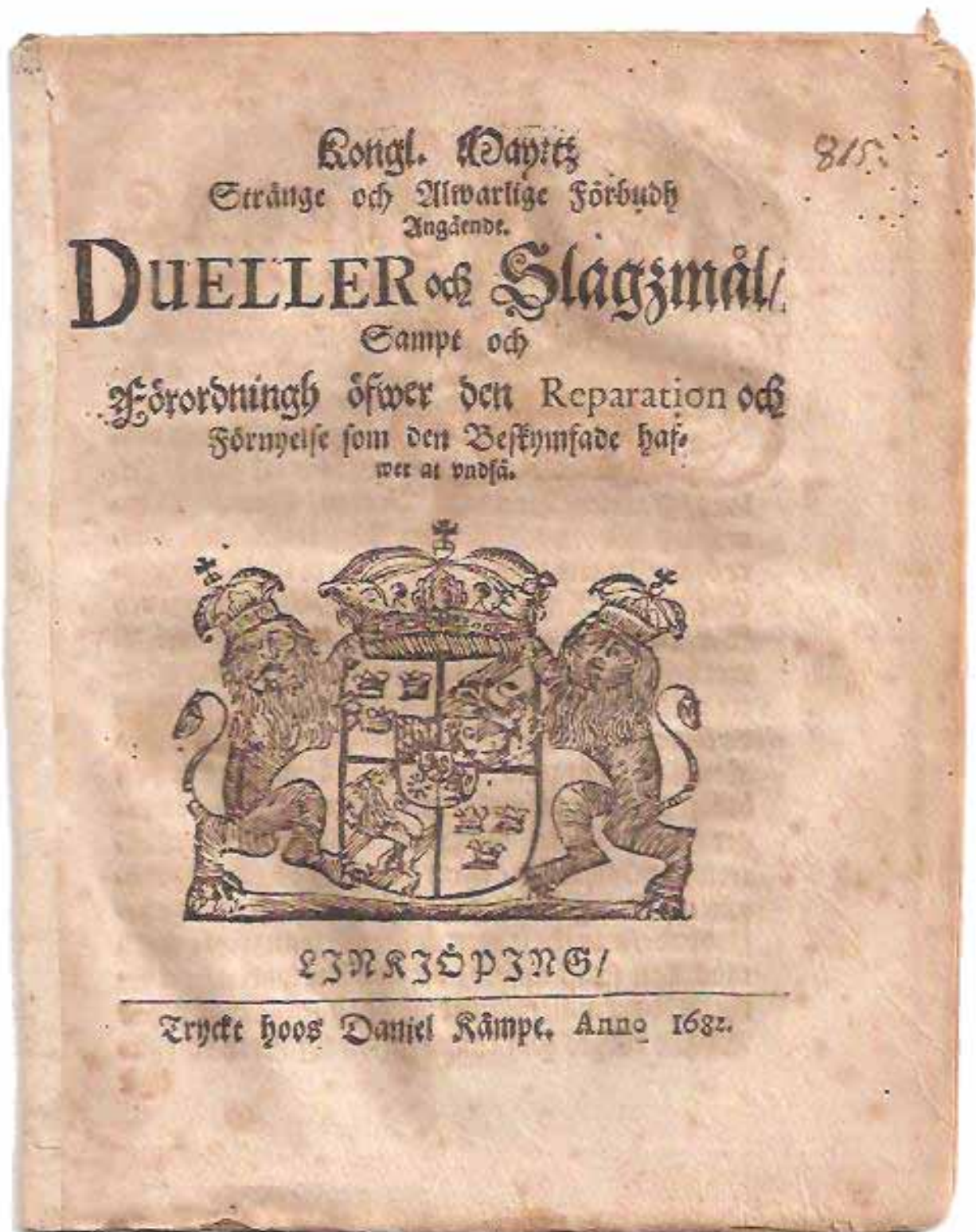
Förnyelse av tidigare förbud med strängare straff.

Svår variant tryckt i Linköping.

3. Kongl. May:tz Stränge och Alfwarlige Förbudh Angående Dueller och Slagzmål, Sampt och Förordningh öfwer den Reparation och förnyelse som den Beskymfade hafwer at vndfå. Linköping, Daniel Kämpe, 1682. Tagen ur band. 14 sidor. Handskriven paginering i övre hörn. 2 800 kr

Förnyelse av tidigare förbud med strängare straff. Tryckt i Linköping.

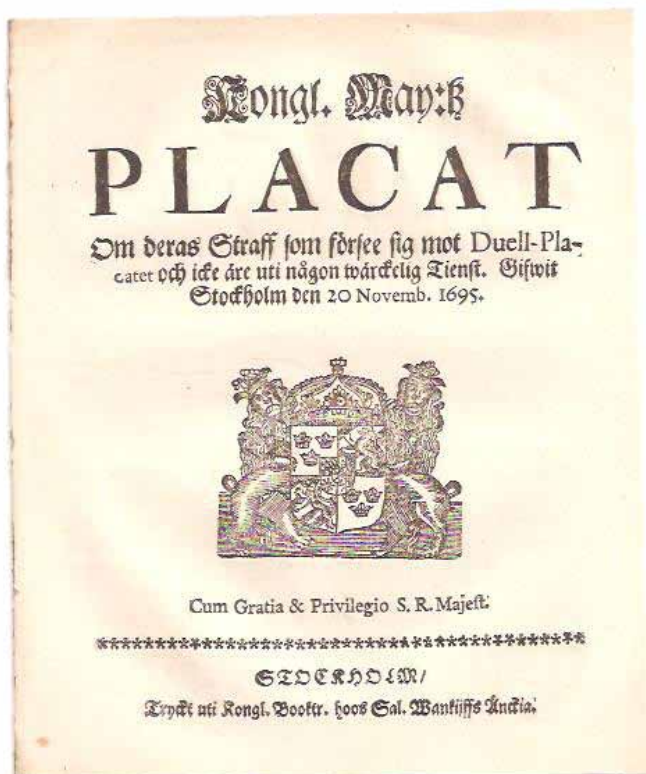
Om straff för brott mot duellplakatet.

4. Kongl. May:tz Placat om deras straff som försee sig mot Duell-Placatet och icke äre uti någon wärckelig tjenst. Stockholm, salig Wankifs änkia, 1695. Tagen ur band. 4 sidor. Tämligen fin i ryggen. Några fläckar på sista sidan. 900 kr

I 1682 års duellplakat bestäms straffet för överträdelse till bland annat förlust av tjänst. Med detta plakat bestäms att om man inte har någon tjänst ska man istället sitta tre år i fängelse och få 2000 daler silvermynt i böter.

Förbud mot att bära värja.

5. Kongl. maj:ts Förbud, At Inga Laqueier, Drängar och Gesäller skola bära Wärfjor, Icke heller Inqwarterade och i Guarnizon liggande Soldater, enär de intet äro på Wacht och Commenderingar. Stockholm, Henrik Werner, 1719. Tagen ur band. 4 sidor. 450 kr

Förnyat duellplakat.

6. **Kongl. maj:ts Förnyade Duells-Placat.** Stockholm, Henrik Werner, 1719. Vikt ark om 4 sidor. Oskuren i höger marginal. Lätt nött. 800 kr

Plakatet kungordes för att "derigenom emellan ridderskapet och adelen samt krigsbefälet och dess wederlikar förekomma hwarjehanda olidelige exesser och wäldsamerheter som ofta förorsaka likspillan och andre skadeliga efterföljder."

Borgmästarena skall lyda under duellplakatet.

7. **Kongl. Maj:ts Nådige Förordning, At Städernes Borgmästare komma at begripas under Duells Placatet.** Stockholm, Peter Momma, 1739. Tagen ur band. 4 sidor. 250 kr

